

HLEDÁNÍ ZTRACENÉHO ČASU

Seriál k 540.výročí první písemné zmínky o existenci obce Maršov

KOSTEL NANEBEVZETÍ PANNY MARIE

foto archiv SEVĚRU

Nepřehlédnutelnou dominantou, která hned při vjezdu do Horního Maršova vítá návštěvníky, je kostel Nanebevzetí Panny Marie, nazývaný také někdy dolní nebo nový (aby byl snadněji odlišitelný od kostela staršího, hřbitovního). Tento kostel je chráněnou kulturní památkou.

Za to, že máme v naší obci zajímavou a architektonicky velmi hodnotnou budovu v novogotickém stylu od jednoho z nejvýznamnějších českých architektů druhé poloviny 19.století - Josefa Schulze, vděčíme osvícené hraběnce Aloisii Czernin-Morzinové, majitelce zdejšího panství. Hraběnka prosadila zadání projektu právě tomuto architektovi, mezi jehož díla patří velké pražské stavby jako Národní muzeum, Rudolfinum i Národní divadlo (které dokončil po odstoupení architekta Zítka), a společně se svým synem Rudolfem uhradila 80% nákladů stavby kostela.

Paní hraběnka si před více než sto lety poznamenala do svého deníku:

„Poté, co jsem zakoupila panství maršovské 31. prosince 1882, bylo mi známo, že zdejší farní kostel nachází se ve velmi špatném stavu... V roce 1893 se objevily vážné stavební poruchy ve starém kostele, které hrozily nutností kostel uzavřít...“

V roce 1894 bylo vyhledáno vhodné místo, které se našlo velmi brzy, a proto se mohlo se stavbou základů začít ještě na podzim. Během roku 1895 se stavbě dařilo až do dokončení základů. 22.září se při kouzelném počasí konalo slavnostní zahájení stavby...“

Jen pro zajímavost - hraběnka si povšimla i neutěšeného stavu maršovské fary a nabízela, že společně s novým kostelem nechá postavit i novou faru v jeho blízkosti. Tehdejší farář pan Kutscher

však odmítl, neboť se prý nechtěl odloučit od svého hospodářství, zejména od včelích úlů ve farské zahradě, a tak ze stavby nové fary sešlo... Vraťme se tedy ke stavbě kostela. Během léta 1896 byla postavena celá loď až po střechu včetně krovu, v roce 1897 přibyla věž a vše se připravilo ke vztyčení krovu věže. Ovšem obrovská povodeň z 29. na 30. 7. 1897 odnesla připravenou tesanou vazbu krovu věže a zaplavila i uvnitř stavbu štěrkem a balvanů. V roce 1898 byly dokončeny vnitřní klenby, vztyčen nový krov věže do výšky 53 metrů a celá střecha kostela pokryta dvoubarevnou břidlicí. Poslední rok stavby byl dokončen interiér a zařízení. 15. října 1899 byl nový kostel Nanebevzetí Panny Marie slavnostně vysvěcen biskupem Brymichem z Hradce Králové.

„Nyní stojíme před hotovým dílem, šťastně dokončeným a pánem Bohem požehnaným maršovským kostelem“, zapsala si v den vysvěcení spokojeně paní hraběnka.

Tehdy nikdo netušil, jak pohnutý osud čeká kostelní zvony - byly zabaveny a roztaveny pro válečné potřeby v 1. světové válce. V roce 1923 bylo odlito pět nových zvonů zvonaři z firmy Herold v Chmutově. Ze dvou hlavních velkých vážil větší zvon 880 kg a byl zasvěcen srdci Ježíše Krista. Druhý velký zvon byl zřízen na památku padlým a zemřelým v první světové válce a vážil 430 kg. Také tyto zvony byly z věže sejmuty koncem 2. světové války. Jeden ze dvou velkých zvonů se při spuštění zřítíl a rozbil na kusy. Říkalo se, že největší z maršovských zvonů nebyl roztaven a zůstal někde uložen v Německu, ale pátrání po něm bylo bezvýsledné.

V srpnu 1994 při prvním setkání maršovských rodáků byla vyhlášena sbírka na obnovu zvonů. Jejím patronem se stal maršovský rodák hrabě Josef Czernin-Kinsky, pravnuke mecenášky kostela hraběnky Aloisie. Společně se svou manželkou Theresií nechal odlít nový, 750 kg těžký zvon pojmenovaný Duch Svatý s českým a německým nápisem „Pro smíření a mír“. Zvon pochází z proslulé zvonařské dílny Marie Tomáškové-Dytrichové z Brodku u Přerova.

Určitě si pamatujete krásnou velkou slavnost 15. srpna 1998, ve svátek Nanebevzetí Panny Marie, při které se sešli místní občané a němečtí rodáci z Maršova a okolí. Zvon byl vysvěcen biskupem Kajnekem z Hradce Králové a posléze vyzdvížen na věž. Po více než padesáti letech se pak Maršovem rozezněl jeho hluboký a vážný hlas, který si od té chvíle můžeme vychutnat každý den v poledne a večer v 18.00.

Až půjdete kolem našeho kostela, zastavte se. Při pozorné prohlídce cihlových zdí můžete vidět zajímavost. Podívejte se zblízka na žluté cihly – nesou dobře viditelné otisky prstů a dlaní svých tvůrců.

Hana Kulichová

(s využitím textů ve Veselém Výletu zima 1995 a léto 1999)

foto www.hornimarsov.cz